

ZBORNİK REZIMEA

MEĐUNARODNA STRUČNO-NAUČNA KONFERENCIJA

**DANI DEFEKTOLOGA SRBIJE
ZLATIBOR, 17-20. FEBRUAR 2022.**

ZBORNİK REZİMEA
MEĐUNARODNA STRUČNO-NAUČNA
KONFERENCIJA

DANI DEFEKTOLOGA SRBIJE
ZLATIBOR, 17-20. FEBRUAR 2022.

DANI DEFEKTOLOGA SRBIJE ZLATIBOR, 17-20. FEBRUAR 2022.

Izdavač

Društvo defektologa Srbije, Kosovska 8/1, Beograd

Štampa

PM plus D.O.O., 22.oktobra 8a, Beograd

Za organizatora

Siniša Ranković, predsednik UO Društva defektologa Srbije
Prof.dr Marina Šestić, dekan - FASPER

Organizatori

Društvo defektologa Srbije
Univerzitet u Beogradu – Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju

Organizacioni odbor

Maja Matović
Željka Trbović
Milka Glavonjić
Uroš Šotarević
Svetlana Pešić
Zoran Kovačić

Programski odbor

prof.dr Ante Bilić Prčić
prof dr Katarina Pavičić Dokoza
prof dr Haris Memišević
prof dr Vesna Vučinić
prof dr Medina Vantić Tanjić
prof dr Gordana Nikolić
prof dr Svetlana Kaljača
prof dr Tamara Kovačević
doc dr Zlatko Bukvić
doc dr Marija Maljković
doc dr Ivana Sretenović
doc dr Bojana Drljan
ass Božidar Filipović

Generalni sekretar

mr Miodrag Nedeljković

Tehnički sekretar

Gorana Kiković

Sekretar za finansije

Radomir Leković

Tehnički urednik

mr Miodrag Nedeljković

EFEKTIVNI PROGRAMI PREVENCIJE I TRETMANA PROBLEMA PONAŠANJA USMERENI NA PORODIČNU SREDINU

Jovana Urošević, Vesna Žunić-Pavlović

Univerzitet u Beogradu – Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju

Porodica, kao primarna sredina odrastanja i razvoja, može predstavljati zdravo i podsticajno, ali i rizično i ugrožavajuće okruženje za dete. Rezultati brojnih istraživanja dovode u vezu probleme ponašanja sa narušenim porodičnim funkcionisanjem i drugim rizičnim faktorima u porodici. Shodno navedenim nalazima, autori velikog broja programa prevencije i tretmana problema ponašanja prepoznali su bitnu ulogu porodičnog sistema i opredelili se za tehnike i intervencije koje doprinose unapređenju sveukupnog porodičnog funkcionisanja.

Cilj ovog rada je identifikovanje i analiza efektivnih programa prevencije i tretmana problema ponašanja usmerenih na porodičnu sredinu. Efektivni programi su identifikovani na osnovu pregleda dve najpoznatije elektronske baze programa, „Programi za zdrav razvoj mladih“ (Blueprints for Healthy Youth Development) i „Vodič za model programe“ (Model Programs Guide). Prilikom pretraživanja baza obeležena su dva relevantna kriterijuma – rizični faktori u porodici i najviša kategorija efektivnosti programa. Na taj način izdvojeno je pet delotvornih, na dokazima zasnovanih programa koji su usmereni na porodičnu sredinu: Funkcionalna porodična terapija kojom se podstiču bolja komunikacija i međusobna podrška članova porodice; Multisistemska terapija kao intenzivan oblik tretmana namenjen adolescentima sa izraženim problemima ponašanja i njihovim porodicama; Program pozitivne podrške porodici koji je usmeren na podsticanje pozitivnog ponašanja, postavljanje granica i usvajanje veština komunikacije i rešavanja problema u porodici; Multidimenzionalna porodična terapija koja obuhvata višestruke procene i intervencije na četiri osnovna nivoa (adolescent, roditelji, porodica i zajednica); Oregonski model treninga za roditelje koji ima za cilj prevenciju problema ponašanja deteta putem učenja roditelja osnovnim veštinama pozitivnog roditeljstva.

Na osnovu analize izdvojenih programa možemo zaključiti da dokazano delotvorni programi orijentisani na porodicu dele sledeće zajedničke karakteristike: zasnovanost na postavkama porodične terapije, usmerenost na razvijanje roditeljskih veština i socijalnih veština kod dece, podsticanje pozitivnog angažovanja roditelja i pružanje raznih vidova socijalne i emocionalne podrške.

Ključne reči: efektivni programi, problemi ponašanja, porodična sredina, elektronske baze